

νησήμου. Νὰ τὴ λέτε κιόλας, φυσικὰ καὶ νὰ μοῦ γράφετε δπως θὰ τὴ λέτε, γιατὶ τότες σίγουρα, μὲ τὴ βοήθεια ποῦ θὰ μᾶς δώσῃ ὁ καλὸς ὁ τύπος, θᾶξαμε γλώσσα ιθνική. Καιρὸς εἶναι.

Πρόθυμός σας

ΨΥΧΑΡΗΣ

Γ. γρ. Κοιτάζετε, σᾶς παρακαλῶ, καὶ μιὰ νόστιμη ἐπιγραφούλα ποῦ δημοσίεψε τὸ «Μουσεῖον καὶ Βιβλιοθήκη τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς», χρ. 1885-1886 Σμύρνη, 1886, σ. 77. «...Βασσιανὸς Βασσιανοῦ ἐξ ἴδιας προσέρεσις εὐχὴν ἀνέθηκεν....» Απὸ τὰ 217 τοῦ Χριστοῦ ἡ ἐπιγραφούλα! Βλέπετε τὸ προχωρημένος ποῦ εἴτανε τότες ὁ κόσμος καὶ τὶ ἔρκολο ποῦ ἄμα λέει κανεὶς τὸν τύπο τὸ σωστό, νὰ τόνε γράψῃ κιόλας.

Τὴν ἔγραψε μάλιστο καὶ στὸ μάζευμα. Μάζευμα χαραγμένο, ποῦ δὲ χαλνᾷ, κ' ἡ ἰθνικὴ μας γλώσσα. Τὶ καλὸς Ψυχαριστής ὁ Βασσιανὸς ὁ κακομοίρης!

*Ἐγραψε δπως μιλοῦσε. Ο Θεὸς τὴν ψυχὴν του. Τὴν

εὐχὴν, εὐχὴν τὴν ἔζερε τὸ ἀνέθηκεν, ἀνέθηκεν τὴν

κανεὶς τὸ ἐξ εἴτανε τότες ἐξ, κ' ἔτοι τάξαζε δῆλα.

Θὰ τάξαζε ἀλλιῶς, ἀν ἀλλιῶς τὰ λέγανε, ἀφοῦ ἀμέσως ἀρπάζει τάρτη του καὶ τὸ χέρι του, τὴ γενικὴ προσάρεσης, πρωτόκλιτη, ἀς ποῦμε τῆς ἀρνησης. Η δύναμαστικὴ ἀρνηση μάλιστα γράψηκε ἀπὸ τὸν Καρκανίτσα, πρὶν ἀπὸ μένα, σὲ μιὰν ἀμύνητη, κλασικὴν σκηνὴν τοῦ Ἀρχαιολόγου (σ. 115).

Τὶ κρίμα ὅμως νὰ μοιάζῃ πῶς νεωτερίζουμε τάχη βγάζοντας τύπους στὴ μέση ποῦ ὑπάρχουντες ἀπὸ τὰ 217 τοῦ Χριστοῦ, πάσι νὰ πῆ, ἰδῶ καὶ 1688 χρόνια.

*Εμεῖς ἀρχαιούμε, φύλε κ. Φραγκούδη, ἀρχαιούμε καὶ στὴν ὁρθογραφία μας ἀκόμη· νὰ ποῦ ἐμεῖς βαστάζαμε τὸ αἱ τῆς προσάρεσης—δπως βάσταζε δὲ καὶ κείνος τὸ ο στὴν εὐχὴν, ποῦ θὰ τὸ συντίθεται μὲ τὴν εὐχὴν νὰ ποῦ ἐμεῖς καὶ τὴ γενικὴ μὲ τὴν εὐχὴν.

Ψ

ΤΟ ΚΑΝΟΝΙ ΤΩΝ ΚΟΡΦΩΝ

Καὶ ποὺς δὲν ἔζει τὸ Κανόνι τῶν Κορφῶν; *Απὸ τὴ χώρα πηγαίνει κανεὶς μὲ τὰ πόδια σὲ μιὰ

Τὸ Κανόνι δὲν εἶναι οὔτε νησί, οὔτε χωριό, οὔτε βουνό καὶ κάμπος.

Ἐνα τετράγωνο φηλά ἀπὸ τὴ θάλασσα δυο ἑκατὸ μέτρα, μὲ ὀλόγυρα πεζούλια, μ' ἓνα μικρὸ μαγαζάκι γιορμάτο γλυκὰ καὶ πιοτά, μ' ἓνα περιβόλι στὸ πλατί καὶ μὲ ὀλόγυρα ἔλιες, εἶναι τὸ Κανόνι φημισμένο καὶ ξακουσμένο, ποῦ κάθε ζένος ἄμα πατήση τὰ μέρη μας πρῶτα, πρῶτα ἀφτὸ θὰ ἐπισκεφτῇ.

Καθένας πηγαίνει καὶ γιὰ νὰ θαμάσῃ ἀπὸ φηλά μιὰ δύση ἀληθημόνητη—στὴν ησυχη καὶ γιαλιστερὴ λίμνη τοῦ Χαλκιόπουλου μὲ τές πλατυές καὶ μακρὺς καλαμώτες της, μὲ τὰ μαύρα κορίτα της, μὲ τὰ μικρὰ σὰν σφηκοφωλιές σπιτάκια καὶ μὲ τ' ἀμέτρητα θαλασσοπούλια της ποῦ ὀλημερίς πετοῦν ὀλόγυρά της—ὅταν δὲν λιοντάριον καὶ οἱ ἀχτίδες του χρυσούς ζευγαρίους καὶ κοκκινίους δῆλα τὰ πάντα, ἐνῶ τ' ἀγέρι τῆς θάλασσας λιγάκι δροσερὸ σπρώχνει τρελλὰ τὰ νερά καὶ τὰ κάμπει νὰ καρφοζαρώνουν πέρα, πέρα, κόκκινα, χρυσά, παρδάλα.

Πηγαίνει καὶ γιὰ νὰ θαμάσῃ τὴν ἀπέραντη ἀνοικτὴν θάλασσα ποῦ ζαπλώνεται ἐλεύτερη ὡς τὴν ζερη τ' Ἀλευκιοῦ καὶ τῆς Πάργας, ἐνῷ πότε σιγαλί σιγαλά μὲ τὸ ρέμα της καὶ πότε βιαστικά μὲ τὴ δύναμη τοῦ ἀγέρα σπρώχνει τὰ διαβατικά καΐκια ἢ τὰς ψαράδικες τράπες μὲ τὰ μεγάλα χρωματιστὰ πανιά τους.

Πηγαίνει καὶ γιὰ νὰ θαμάσῃ τὸ μικρὸ καὶ ἐρυματικό ἐκκλησάκι τῆς Βλαχάρενας, ποῦ φαίνεται μὲ τοὺς παλεοὺς καὶ μαυρισμένους πύργους του, σὰν ἓνας σωρὸς ἄγριων βράχων στὴν ζερη τοῦ γιαλοῦ, ποῦ μὲ μιᾶς φέρνει στὸ νοῦ καὶ στὴν φαντασία τὴν εἰκόνα τοῦ μαύρου πέθου τῆς μελαγχολιές καὶ τῆς μοναξιάς. Καὶ λίγο πέρα, ἀντίκρυ, θωρεῖ νὰ ζεφυτρώνῃ ἀπὸ τὸ κῦμα τῆς θάλασσας, σὰν ζωγραφιστὴ εἰκόνα μὲ ἀληθινὰ χρώματα καὶ ζωή, τὸ μικρούτοικο καὶ ζωγραφιστὸ Ποντικονῆσι μὲ τὰ κάτασπρα σπιτάκια του, ποῦ εἶναι γύρω. Ζωσμένος ἀπὸ μιὰ βαθὺα πρασινάδα χλωροσιάς καὶ φυλῶν κυπαρισσιῶν, π' ἀντανακλάει στὸ χρῶμα τῆς θάλασσας, μὲς τὸ χάρακα τῆς αὐγῆς ἢ στὸ βασίλεμα τοῦ ληιού, σὰν τὸ πρῶτο ἐρωτικὸ δάκρυο παρθένας.

Καὶ πέρα, μακρά, χτισμένα στὴν ζερη, σὰν χαλκοστρωμένη ἀμμουδιά τοῦ γιαλοῦ καὶ σὰ νὰ φελοῦν τὸ κῦμα τῆς θάλασσας φαίνονται τὰ μικρὰ σπιτάκια τῆς πρασινισμένης καὶ εὐωδιασμένης ἀπὸ ἀνθικα λεμονιῶν καὶ νεραντζιῶν Μπινίτσας.

τέ την ἔτοι θέλει δ 'Αλέξαντρος.

Καὶ κείνες γελάμενες ἔβαλαν τὰ χέρια ἀπάνου στὴ Θηβαία καὶ παίζοντας μὲ τὰ προσφύλακτά της, ὕστερα ἀπὸ λίγο ἐκατάφεραν νὰ τῆς βγάλουν τὸ φόρεμα. Κ' ἡ Καμπάσπη χωρὶς οὔτε ἀφτὴ νὰ τὸ νοήσει, ἔβρεθηκε ὀλόγυρη μπροστά στὸ ζωγράφο· τὰ χρυσά της μαλλιά ἐχυθῆκαν σὰν τράφος χρυσούς πάνου στοὺς ὄμοιους της καὶ πῖσι στές πλάτες, κάνοντας ἔναν κάμπο χρυσό γύρου στὸ πανώρη πρόσωπο· ἔφερε ἀθελητὰ τόντα χέρια στὸ στήθος καὶ μὲ τὰλλο ἔχορυφεκτὸ αιδοῖο, καὶ κατακόκκινη καὶ ντροπιασμένη, ἥθελε νὰ πέσει στὴ γῆς, νὰ χρουφτεῖ μέσα στὰ κύματα τῶν μαλλιῶν της· μή οἱ δοῦλες την ἐμπόδιζαν.

*Η Κνίδια Ἀφροδίτη, δπως τὴν εἶδε νὰ λούζεται δ Πραξιτέλης εἶπε δ 'Απελλῆς θιαμάζοντας. Κ' ἐκοίταξε μὲ παθος τὸ δλόευκο κορμί, τές ἀρμονικές γραμμές, ἀπὸ τοὺς ὄμοιους στὴ ζώση, καὶ ἀπὸ τὴ ζώση στὰ λαγγόνα, στὰ στρογγυλὰ παχεῖα μεριά, στὲς καλοκαμωμένες ἀτζέες, στὰ μικρὰ ἀπαλὰ πυδάρια καὶ μὲ τὰ μάτια τοῦ τεχνίτη ἔξειρημενες τὰ πιθίματα της καὶ τὰρισκε καλήτερα παρὰ διαπαντούχαινε μὲ καὶ ἡ ἀνθρώπινη καρδιά του δὲν ἐμενεὶ ζένη στὴ συγκίνηση· τὸ μάτι του ἔβγαινε μέρινα ἀχτίδα ἐπιθυμιαῖς· τὰ χεῖλη του ἥταν δηρά καὶ

Καὶ πέρα ψηλά, στὴ ρεματιά τοῦ βουνοῦ τῆς "Αγιας Κυριακῆς, ἀνάμεσα ἀπὸ μαυροπατσινισμένα λαγκάδια φαίνεται ν' ἀσπρίζῃ καὶ νὰ ξανανοιγῃ τὸ φημισμένο παλάτι τῆς Αύγουρατόρισσας Ἐλισάβετ ποῦ σὲ μιὰ στιγμὴ παθιασμένης καρδιᾶς τοχτίσε καὶ ἡ ἀμοιβὴ γιὰ κρυφὸ ἐρημοχτίσι παρηγοριᾶς κι ἀνάπτασης πόνων καὶ καημῶν.

Αὐτὸς εἶναι τὸ Κανόνι τῶν Κορφῶν.

Κορφοί. Φλεβάρης.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ

Κ' Η ΚΡΝΙΩΝΑ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ο πετεινὸς κ' ἡ ὄρνιθα περνοῦσκεν ἀσκημη ζωὴ στὸ δάσος ἔναν καιρό. Τὰ γεράκια τὴν ἡμέρα δὲν τοὺς ἀφίνειν νὰ σταθοῦνται σὲ χλωρὸ κλαρό. Τὴν ωχταὶ οἱ ἀλεποῦδες πήγαινεν καὶ τοὺς εὔρισκεν στὴ φωλιά τους. Χίλιοι δύο ἄλλοι κίντυνοι τοὺς φοβερούς. Ή γενιά τους δῆλοι καὶ λιγόστευε. Θέρχονταν μιὰ μέρα ποῦ γὰ σένση δλότελα. Τί νὰ κάμουν;

Ρώτησαν τ' ἄλλα τὰ πουλιά, κι δῆλα τὰ πόραν παραπονεμένα μὲ τὴ μοῖρα τους τὴν ἀδικη. Τὸ ἔνα παραπονῶνταν γιατὶ δὲν εἶχε πειδὲ μεγάλα τὰ φτερούγια του νὰ πετάῃ καὶ νὰ γλυτώνῃ ἀπὸ τοὺς ἔχτρούς του. Τ' ἄλλο γιατὶ τὸ φτέρωμά του τὸ πλούσιο δὲν τ' ἄφινε νὰ τρυπώνῃ στὴς πατουλιές. Αλλο ἄλλαι γίγεται τὸν ἔαυτο του πῶς ἥταν ἀσκημό, ἄλλο μικρό. Αλλο πῶς ἥταν μακροπόδαρο καὶ κολοβό, κι ἄλλο κοντόσωμος καὶ μακρονύμικο. Αλλο πῶς ζούσε στὰ νερά κι ἄλλο στὰ ζεροτόπια. Ο πετεινὸς κ' ἡ ὄρνιθα βρέθηκεν σὲ μεγάλη στενοχώρια. Εκεὶ ποῦ δημιουργήθησεν νὰ βοσκήσουν ἀπάντησησαν ἔναν κόρσικα. Μόλις εἶχε ἀποσώση τὸ φαγὸ του, τρώγοντας ἔνα φορμί, καὶ χώνευε τώρα καθισμένος σ' ἔνα κλαδί κι ἀγνάντευε. Ο πετεινὸς κ' ἡ ὄρνιθα τὸν εἶδαν ἔτοι μαχύρων, ἀσκημονούνται, καὶ δὲν τους γιόμισε πὸ μάτι. Δὲν ἔζεραν τίποτα γιὰ τὴν ἥλικα καὶ τὴ σοφία του. Κ' εἶπαν μὲ τὸν ἔαυτο τους· — Αὐτὸς δὲν θὰ εἶναι χειρότερος κι ἀπὸ μᾶς. Νὰ τὸν ρωτήσωμε; · Ας τὸν ρωτήσωμε; · Ας τὸν ρωτήσωμε;

Θος τῆς ἐπιθυμίας. Εὑπεινε ώρες ἀμέλητος· ἡ εἰκόνα ἐπρόδευε.

Ἐπειτα δ 'Απελλῆς σκεδιάζοντας τὰχροδάγυτυλα τῆς Καμπάσπης εἶπε μὲ συνέπαρση· «Ἀνάφτεις καινούριες ἐλπίδες γιὰ τὴν τέχνη μου, μοῦ ἀνοίγεις ἔναν καινούριον κόσμο, κόρη, ὅταν ἐλογάριαζα πῶς εἶχα ἀνεβεῖ τὰ σκαλοπάτια ὅλα τῆς ὡμορφιάς· πές μου ποιανοῦ καὶ πούθες εἶσαι, καὶ πῶς δ 'Αλέξαντρος, τριεμάχος, σ' ἔβαλε στὸ κλινάρι του, δῆλη λιγύτερο εύτυχισμένος ποῦ κατέχει ἐσένα παρὰ ποῦ εἶνε δ μεγαλύτερος στρατηγὸς του κόσμου.»

Ἐκείνη ἀναστέναξε κ' ἐπληρωμένασ πότερα τὰ μάτια της· ἀληθημόνησ πότερα τὸν γυμνὴ καὶ βρεσκοντας εὐχαριστησην ν' ἔλασσονται τὴν πικραμένην καρδιά της, εἶπε· — «Απελλῆς, ζυπνάς στὴν Φωστήρα· διανύσσεις δὲν ἐμπόρευες νὰ τὴν ἐπολεμοῦσες ἔνας Θεὸς μεγαλύτ

Καὶ χωρὶς πολλὲς ἐλπίδες τοῦδωσαν γνωριμιά. Οἱ κόρακας βρέθηκε σὲ διάθεση. Τοὺς μὲντος ἀπροσκλέστος γιὰ τὸν ἑαυτό του.

— Ἐγὼ περνῶ τὴν ζωὴν μου ὅπως μ' ἔρεσαι, εἶπε. Κανένας δὲ μὲ συλλογέται, αὐτὸς ποὺ θέλω κ' ἔγω. Γιατὶ, ἀλλίθεια, δὲν ἀξέιδω καὶ τίποτα. Η σάρκα μου εἶναι γιὰ πέταμψ. Μονάχος ἐγὼ θὰ μποροῦσα νὰ τὴν φέω, πρᾶμα ποὺ δὲν ἔχω ἀνέγκη. Ετοι δὲν ζέρω πεῖνα τὶ θὰ πῇ, δὲν παραδίνω καὶ τὰ κῶλα στὴν ἀχόρταγια ἀλλούνοι πεἰό δυνατοῦ μου. Κι' ὅπως γιὰ τὴν τροφή μου δὲ σκοτίζομαι, τρώγοντας δὲ, τι βρίσκω κι' δὲ, τι κανεὶς δὲ θέτρωγε, τὸ ίδιο κι' ἄμα ἔρθη ἡ ώρα τοῦ θανάτου, παραδίνομαι χωρὶς ἀντίσταση. Γέροντας πειλατὸς δὲν ἔχω τὶ νὰ λυπηθῶ. Μονάχα τὸ θάνατο βαραίνω.

Ο πετεινὸς κ' ἡ ὅρνιθα σιχάθηκαν τὸν κόρακα. Ήθελαν νὰ φύγουν, κι' ὅμως ἔμεναν θαμάζοντας πῶς βρέθηκε ἔνας εὐχαριστημένος τῆς φυλῆς τους. Αγάλια τὸν πῆραν καὶ σὲ ὑπόληψη. Κι' ἀποφάστηκαν νὰ τοῦ ἀνοίξουν τὴν καρδιά τους.

— Μὴ φωτίζεις τὰ χάλια τὰ δικά μας, τοῦ εἰπαν. Δὲ σοῦ λέμε τίποτα. Ισως εἶναι κι' ἀπὸ δικό μας φταίσμα. Γιατὶ ἔχουμε, φαίνεται, κάτι ποὺ μας κάνει ζηλευτούς σ' ὅσους μής κυνηγοῦν. Κι' αὐτὸς εἶναι τὸ κρέας καὶ τ' αὐγά μας. Πές μας, τι νὰ κάνουμε γιὰ νὰ σωθοῦμε; Φαίνεσαι σοφός. Απ' τὴν σορία σου κρεμόμαστε!

— Σᾶς λυπῶμε, εἶπε ὁ κόρακας. Θέλω νὰ σᾶς βοηθήσω στὴν περίστασή σας. Όμως δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο νὰ σᾶς συβουλέψω παρ' χιτό νὰ σηκωθῆτε καὶ νὰ πάτε νὰ βρήτε τὴν μοῖρα σας, ποὺ εἶναι ἡ Μοῖρα ὅλων τῶν πουλιῶν. Αὐτὴ θὰ σᾶς φωτίσῃ τὶ νὰ κάμετε. Ποῦ θὰ τὴν βρῆτε; Κ' ἐγὼ δὲν καλοῖσέρω. Ζητήστε την! Περπατεῖ μᾶζη μὲ τ' ἄλλα τὰ πουλιά. Καὶ τρώει ἀπὸ τὰ ἴδια ἄμα πεινάει. Κ' εἶναι, ἀχόρταγι! Γι' αὐτὸς νὰ φυλαχτῆτε ἄμα τὴν ἀπαντήσετε. Ζητήστε την! Πολλὰ χρόνια κ' ἐγώ ἔψαχγα γι' αὐτή. Καὶ πέρασα τὰ μύρια. Καὶ γέρασα ὥστε νὰ τὴν εὔρω. Καὶ τ' δὲ ἀκόμα ζῶ εἶναι, δεῖγμα πῶς τὴν ηγρά. Καὶ σεῖς λοιπὸν νὰ τὴν ζητήσετε, ἀν θέλετε νὰ μὴν ἔρθη μοναχή της. Καὶ τότε ἀλοίμονό σας! Νὰ πάρετε κάρμπους καὶ δάση καὶ βουνά. Κι' ἀφοῦ τὴν σμίξετε, νὰ κάμετε δὲ, τι σᾶς δικάζετε.

Ο πετεινὸς κ' ἡ ὅρνιθα συλλογίστηκαν τοὺς κόπους καὶ τὰ βάσανα ποὺ θήγε τέτοιο τόλμημα. Πάλι νὰ μὴν κάμουν τίποτα ἡτανε χειρότερο. Αποφάσισαν

λοιπὸν νὰ βάλουνε σὲ πράξη τοῦ κόρακα τὴν συσουλή. "Αρχισαν τὸ ταξεῖδι τους καὶ τὸ τὶ πέρασαν στὸ δρόμο δὲ λέγεται. 'Τπόφεραν ἀπὸ δίψα τρομερή, κι' ἀπὸ τότε, χάσκοντας κατ' ἀπάνου καὶ περιμένοντας νὰ βρεῖη, ἀπόχτησαν τὴν συνήθεια νὰ κυτάζουν τὸν οὐρανό, ἀμα πίνουνε νερό. Η πεῖνα τους θέρισε, κι' ἀπὸ τότε πάλι, μὴν ἔχοντας νὰ φάνε, κακάμαθαν νὰ σκαλίζουν τὰ σκουπίδια.

Μιὰ μέρα τέλος, χαρένοι ἀπὸ τοὺς κόπους, μισόγδυτοι, κυνηγημένοι ἀπὸ ἔναν ἄγριο γέρακα, ἔφτασαν σὲ μιὰ σπηλιά κατάμαυρη καὶ μπήκαν μέσα. 'Αφοῦ συνείθισαν τὰ μάτια τους στὸ σκοτάδι, γύρω τους εἶδαν πλήθος κόκκαλα πουλιῶν στρωμένα καταγῆς. Βαθύτερα, στὴ ρίζα τῆς σπηλιᾶς, ἔνα δρυο μεγαλύσωμο, μαδημένο, ἀσπρό καὶ τὰ γεράματα, στέκονταν ἀπάνου σὲ μιὰ πέτρα ἡπίνητο καὶ κατασκόπευε. Τὸ στόμα καὶ τὴν νύχια τους ἡταν γεμάτα αἷματα πηγμένα. Καὶ φάνονταν πεινασμένο τὸ θεριό, ἔτοιμο νὰ χυμάζῃ. 'Ο πετεινὸς κ' ἡ ὅρνιθα φεύθηκαν φριχτά. Πρώτη φορά ἔβλεπαν τόσο μεγάλο πουλί καὶ τόσο παράξενο. Στάθηκαν μακριά τους, ἔτοιμοι νὰ πάρουνε φτερό, ἀν ἥθελε τ' "Ορνιο" νὰ τοὺς πλησιάσῃ. Καὶ ποὺ νὰ καταφύγουν; "Οξείς ἀλλοί φόδος τοὺς περίμενε. Ο γέρακας δὲ γερακούμετης! Απελπισμένοι, εἶπαν ἔνας μὲ τὸν ἄλλον:

— 'Ακόμα καὶ κακή μας μοῖρα θὰ μής βασανίζῃ! Ποὺ μῆς ἔριξε τώρα; Τί ἔχουμε νὰ πάθωμε;

Τ' "Ορνιο κατάλαβε τὴν λόγια τους.

— 'Ελλεῖτε πεὶο κοντά! τοὺς εἶπε ἄγρια.

— Δὲ βλέπομε, ἡρέντη εἴμαστε κοντόματοι, εἶπε ὁ πετεινὸς (κ' εἶπε τὴν ἀλλίθεια).

— Τὶ θέλετε 'δῶ; Ποιῶντας ζητάτε; τοὺς ρώτησε αὐτηρά.

— Ζητάμε τὴν Μοῖρα τῶν πουλιῶν, εἶπε ταπεινὰ δὲ πετεινός.

— Τὴν Μοῖρα μής, ποὺ νὰ μὴ σώσῃ! εἶπε ἡ ὅρνιθα ἀγανακτησμένη.

— 'Εγὼ είμαι! φύναζε τ' "Ορνιο θυμωμένο.

— Δόξα νῦχης! εἶπε ὁ πετεινός. Ήταν ώρα τέλος νὰ σὲ βροῦμε!

— Εέρεις, ἀδερφέ, εἶπε ἡ ὅρνιθα, πῶς μής πέθανες ώστε νὰ σὲ ξετρυπώσωμε; Τὶ σούρθε νὰ φωλιάσης ἐδῶ μέσα; Νυχτοπούλι είσαι; Μποῦφος; Τὶ κόρακας; Κι' αὐτὰ τ' ἀπομεινάρια; Εἳστε κακάμορο. Τὶ ξεκοκκάλισμα!

— Βουκέσσου, παλιογύναικο! εἶπε τ' "Ορνιο μὲ φοβέρα.

— Αμέσως ἡ ὅρνιθα ἔχασε τὴν λαλιά της. Γιατὶ

ώς τότε λαλοῦσε σὲ πετεινός. Κι' ἀπὸ τότε δίλει οἱ ἔργιθες ἐπαφανεῖς λαλοῦνε σὲ πετεινούς. Ο πετεινός μας τώρα τὰ χρειάστηκε. Στάθηκε ἀντίκρυστος "Ορνιο καὶ τὸ παρακάλεσε.

— Λυπήσου μαζὶ τοῦ εἰπε. Χανόμαστε! Τὸ καὶ τό. Κικιρίκιο!

Τ' "Ορνιο, ἀφοῦ ἔκανε τὸν πετεινό, γλύκανε τὸ θυμό του. Συλλογίστηκε λίγο κ' εἶπε:

— 'Εσύ μου φάνεσαι ἐνας φωνακλᾶς καλόσολος. Λοιπὸν σοῦ δίνω, κατὰ τὴν φωνή σου, καὶ τὸ χάρισμα νὰ ξεχωρίζῃς τὰ σημάδια τῶν καιρῶν καὶ νὰ τὰ διαλαλήσῃς. Αὐτὲς σοῦ φτάνεις. Κύταξε δρυς ἔνα πράμα νὰ κρατής τὴν γυναικα σου πιστὴ στὸ θέλημά σου. "Αν φανῆς ἀνάξιος, θὰ κατανήσῃς χειρότερα ἀπ' δὲ, τῷ τώρᾳ βρίσκεσαι. Καὶ θὰ σου δώσω πολλὲς γυναικεῖς νὰ τὴς γαίρεσαι.

— Μή σὲ μέλει! εἶπε ὁ πετεινός χαρούμενος. Ουμως κύτεινης τῆς κακομούριας δὲ θὰ τῆς δώσῃς τίποτα; Δῶσ' της, τὸ λυγάτερο, τὴν φωνή της.

— Τὴν φωνή της, κούκον, καὶ γιὰ καλὸ δικό σου ἀκόμα δὲ θὰ τῆς τὴν δώσω. Γιατὶ εἰς θηλυκὸ πράμα ποὺ εἶναι, μπορεῖ μὲ τὴν γλωσσάρα της πολλὰ κακὰ νὰ προξενήσῃ. Μονάχα μιὰ παραχώρηση τῆς κανὼν. τότε νὰ βρίσκῃ τὸ λαλημά της, θταν θέγκη θανάτου συφοράκι νὰ δικαλαίσῃ.

— Καλὸ κι' αὐτὸς τὸ χάρισμά σου! εἶπε ἀπὸ μέσα της ἡ ὅρνιθα. Μοῦ χρειάζεται.

— Δέν είναι καλωσόνης χάρισμα, κακότροπη! εἶπε τ' "Ορνιο (κατάλαβε τῆς ὅρνιθας τὴν σκέψη). Είναι χάρισμα κατάρρας!

— Καὶ σὲ τί θὰ μής γινησμένους κύταξε τὰ χαρίσματα; ρώτησε πάλι ἐπεινός.

— Νὰ πάτε νὰ βρῆτε ἔνα ζῶο ποὺ λέγεται ζνθρωπος. Νὰ μπῆτε στὴ δούλεψή του. Αὐτὸς θὰ σᾶς προστατέψῃ. Κι' δὲ, τι θελήσῃ νὰ σᾶς κάμη, θὰ τὸ υποφέρετε. Κι' ἂν σᾶς φάῃ, θὰ φαγωθῆτε. Είναις ἡ ἀπόφασή μου!

Λυπημένος, πῆραν τὸ δρόμο δὲ πετεινός κ' ἡ ὅρνιθα νὰ γυρίσουνε στὰ κατατόπια τους. Ενῷ πήγαιναν, θέλησε δὲ πετεινός νὰ δοκιμάσῃ τὴν δύναμή του. Κύταξε κατὰ τὸν οὐρανό.

— Κικιρίκιο! Θὰ βρέξῃ! εἶπε.

— Επιασε μιὰ βροχή, ποὺ τοὺς ἔκαμε πατιά. Νύχτωσαν σ' ἔνα δάσος. Κοιμήθηκαν. Συπνάει, κυτάξεις ἀπένου δὲ πετεινός.

— Κικιρίκιο! Θὰ ξημερώσῃ! εἶπε.

— Εγνε μέρα. Πήραν πάλι τὸ δρόμο τους. Η ὅρνιθα ἔσκαζε ποὺ δὲν εὔρισκε νὰ δοκιμάσῃ κι' αὐτὴ

τους.

Τὰ μάτια της ἔλαμψαν· τοῦ κορμοῦ της τὰ τριχάρια ὄρθωθαν σὰ νῦχε φυσήσει ἀπάνους της παγωμένος ἀγέρας καὶ μτχανικὰ ἀπλωσε τὸ χέρι πρὸς τὸ μπλάσιο σκούπι, ποῦχε στίσει ὀπίσω της δὲ 'Απελλῆς κ' ἐπιυλίγτηκε μὲ κεῖνο. Κι' ἔξαντηπήρε εὐκολώτερα τὸ λόγο σὰ νῦχε ζεσταθῆ ἀπὸ τὸ σκέπασμα, κι' ἐλεγει— «Ο 'Αρχίτας ἡταν δὲ πατέρας μου, ἔνας πρόκριτος τῆς Θήρας· ἔπειτα, ὀμέ, δὲ γέροντας μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι. Ο ἀτερὸς τῆς Μακεδονίας ἐπολεμοῦσε πέρα τοὺς Θράκες καὶ τοὺς Αγριανες, θταν ἐσπάρθηκε λόγος πῶς εἶχε χαθεῖ μὲ τὰσκέρια τους σ' ἀγνώριστα λιμέρια, θέλοντας νὰ ἔποταξεῖ τοὺς 'Γηπερθρότους καὶ νῆθρεις τῆς οἰκουμένης τὰς παγωμένες ἀκρες. Πολλὲς 'Ελληνικὲς πολιτεῖες ἐστοχαστήκαν πῶς εἶχε σημάνει τῆς λεψερὲς κι' ὡρα, κι' ἡ Θήρα, ποὺ ἔθυμούτουν καὶ τὸν 'Επακμεινώτα καὶ τὸν Πελοπίδα, ποὺ ἐποθεῖσε ἀκόμα τὴν φέρα τὴν ἀρχηγῆτας τῆς Ελλάδας, ἀπό τὸν ἀλεπόρο τὸν μπλέρο τὸν Καρδιάντρο, λαμπρὸν καὶ περήρων, νὰ διαβαίνει καθειλάρης στὸ Βουκέραλο τοῦ Γρεκικοῦ τὸ ρέμα, μὲ τὴ βραχιά σπάθη στὸ χέρι· εἶδε τοὺς Μακεδόνες νὰ ῥίγηνται μὲ φιλοτιμία κατόπι τους τοὺς εἶδε ν' ἀνεβαίνουν τὰ πόγκρημα φρύδη· κι' εἶδε τὰς λόγχες νὰ σταυρόνονται, τὰ σπαθὶα ν' ἀνεμίζονται, τὰ λόγχα χρισμένα νὰ καταπατοῦνται ἀθέρωπινα κορμιά, νὰ ρέεις ἔνας ἀληθινός τράφος αἵματον κοκκινίζοντας τοῦ Γρεκικ

τὴ δύναμή της. Τέλος ἀπάντησαν ἔνα πλεῖσμα ἀλλοιώτικο.

- Κικιρίκο! Τί είσαι σύ; ρώτησε ὁ πετεινός.
- "Ανθρωπος, είπε ὁ συνθρωπος.
- Θέλεις δουλειά;
- Τί μπορεῖτε γὰρ κάμετε;
- 'Εγω ξέρω πότε θὰ βρέξῃ καὶ θὰ ξαστερώσῃ. Εέρω τῆς ώρες τῆς νύχτας καὶ τῆς μέρας.
- Καλὸς είσαι. 'Αξίζεις πειδό πολὺ ἀπὸ ρωλόγι. Κ' ἡ γυναῖκα σου τί δουλειά κάνει;
- Αὐγά.

— "Ἄς ἔρθη κ;" αὐτή. Μ' ὀρέσει γιατί, βλέπω, ἔχει καὶ τὰ λόγια μαζωμένα. Σιγαίνομαι τῆς γλωσσοῦδες.

"Εμειναν κοντά του καὶ τὸν δούλευαν. "Ηταν εὐχαριστημένος ὁ συνθρωπος ἀπὸ τὴ δουλειά τους. Εἶχε τῆς ὅρνιθας τ' αὐγὰ καὶ τοῦ πετεινοῦ τὰ διαλαλήματα. Ή ὅρνιθα ὅμως δὲν τὸν χώνευε. Φύλαγε γὰρ τοῦ δεῖξῃ τὴ δύναμή της. Μιὰ μέρα ὁ συνθρωπος χρειάστηκε ἔνα αὐγό. Πήγε στὴ φωλιά, δὲν ηὔρε. "Επιασε τὴν ὅρνιθα νὰ ἴδῃ ἢν τοῦτο. Πρώτη φορά πάθαινε ἡ ὅρνιθα τέτοιο κακό. Μέσ' τὸ θυμό της ηὔρε καὶ τὴ φωνή της:

— Κικιρίκο! Θὰ πεθάνης! εἶπε.

— Τί εἶπες, μωρή βραχυοῦσα; ἔκκυψε ὁ συνθρωπος. Πῶς λάλησες ἔτσι; Θὰ μῆς κάμης τώρα καὶ τὸν κόκκορα; Θὰ σὲ διορθώσω!

Καὶ τῆς ἔκοψε τὸ λαρύγγι. Ἀπὸ τότε, ἀμα ἡ ὅρνιθα λαλῇ σὲν πετεινός, τὴ σφάζουν γιὰ νὰ δείξουν τὸ παχύ μάντεμα. Κ' ἔτσι ὁ πετεινός ἐμεινει χρησαμένος. "Ομως γλυκύρα παρηγορίθηκε.

Αὐτὴ ἡταν ἡ μοῖρα τοῦ πετεινοῦ καὶ τῆς ὅρνιθας.

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

ΥΦΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82

ΔΕΧΕΤΑΙ 3—5 Μ.

σωτηρία του στὴ γλυκωράδα τῶν χτιῶν του. Οἱ Μακεδόνες τὸ νότον μία κραυγὴ κχρῆς, ἔνας ἀλαλαγμὸς γιὰ τὴ νίκη ἑτάραξε δλον τὸν ἄγρέα· μὲ δρυμὴ ἔχυθηκαν ἀπάνου στοὺς βάρβαρους ποὺ ἔγερναν δλοι μαζῆ τὲς πλάτες σκιαγράμενοι καὶ δειλισμένοι. 'Εσκοτωθῆκαν πολλοί, ὡς ποῦ τὸ βράδι ἐπλάκωσε· καὶ οἱ Μακεδόνες κουρασμένοι ἀπὸ τὴ σφαγὴ κι' ἀπὸ τὸν ἄγωνα, ἐδαλθῆκαν νὰ φύλουν νικητήρια τραγούδια κ' ὑμνούς γιὰ τὸν 'Αλέξαντρο τὸ σαρκωμένο θεό.

Τότες μ' ἐσκύωσε ὁ Διονυσόδωρος ἀγχός καὶ λυπημένος. «'Ἐνικησε» μοῦπε «ὁ ἔχτρος μας, Καρπάσπη. Καινούριες δόξεις, καινούριες νίκες τὸν ἀναμένουν· ἡ 'Ασία τὸν προσκυνάει· ποιὸς θὰ γδικήσει τὴ Θήβα;» "Ἐτρεμε. «'Άδερφή μου» εἶπε κλαίοντας. — «'Εσύ Καρπάσπη» ζακολούθησε μυστικά «εσύ ποῦ σ' ἀπιμάζει μὲ τὰ φύλιά σου, θυγατέρα τοῦ 'Αρχίτα, θυμήσου τοὺς πρόγονούς σου τοὺς Βοιωτάχεις· πάρε τὸ μαχαίρι τοῦτο καὶ σφάξε τὸ νικητὴ τοῦ Κοδομανοῦ· γράψε τὸνού σου μὲ χρυσὰ ψηρά στὴν ίστορία τῆς πατημένης Ελλάδας.»

"Άλλο λόγο δὲν ἐπρόφερε κ' ἔφυγε ἀπὸ σιμά μου ἀφίνοντάς μου τὸ μαχαίρι. Κι' ὡς τόσο ἔρχόνταν ἡ διαταργὴ νὰ διαβούμε καὶ μεῖς τὸ ρέμα, καὶ μ' ὀδήγησαν σκοτισμένην σὲ μίαν πανώρηα σκηνὴ μεγάλη σὰν παλάτι (τὴ σκηνὴ τοῦ Κοδομανοῦ), ὃπου δ' 'Α-

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Επλάντα ἀρ. 10.—Γιὰ τὸ Εξωτερικὸ φρ. χρ. 10

20 λεπτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Υπουργείου Οικονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου ('Οδοφαλματρεῖο) Σταθμοῦ ύπογείου Σιδηροδρόμου ('Ομόνοιας) στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλάκαπη (Πλατεία Στουρνάρα, 'Εξάρχεια), στὸ βιβλιοπωλεῖο «'Εστιας» Γ. Κολάρου.

Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Εποδού. ὁδ. Βουδουλίνας ἀρ. 1, σιμά στὴν Τρούμπα. "Η συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΦΙΛΟΣ

πολύτιμος διαβάζοντας τὸ ἀρθρο μας «Κομματικὲς ἀνάγκες» ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ 143 φύλλο τοῦ «Νουμᾶ», μᾶς γράφει τάκολονθα:

«... Κατηγορεῖτε τὸ μπάρμπα-Θοδωρῆ πὼς θέλει νὰ ήνται οἰκονομίες· μὰ δὲν τὸ "Εθνος" νομίζει ἔνα τέτιο ἔργο θεόσταλτο, καὶ είναι πραγματικά, γιατὶ ἀλλιῶς χρεωκοποῦμε· ἀν διως χλίοι ς ψάλληλοι θὰ ὑποφέρουν ἀπὸ αὐτὸν, πρέπει νὰ ξέρουμε πῶς τὸ Κράτος χρέος δὲν ἔχει νὰ θρέψει ἀργόμισθους, κι ἀλλος δὲ φταίει παρὰ δ ψευτονότες ποὺ τὸν διόρισε. Τί χρεία είτανε νὰ ήνται καινούριους νομοὺς, δικαιοήρια, δεσποτάτα πτλ. καὶ νὰ θρέψει στὴν 'Αθήνα δυόμιση χιλιάδες Κορφιάτες γιὰ νὰ πάρονται ἐδῶ στὸν Κορφοῦ δεῖται βουλευτάδες; "Οποιος σκέφτεται γιὰ τὸ συφέρο τοῦ 'Γένους μας, πρέπει οημερα

λέξαντρος μ' ἐδέχτηκε μὲ τεγγόρδολα μάτια, μ' ἐφίλησε καὶ μούπε μ' ἀγάπη.

«Τὸ καλήτερο βραβεῖο τοῦ πολέμου μου είσαι ἐσύ, ω Καρπάσπη, περσότερο παρὰ νίκη μ' ὀρέσεις ή θωράξ σου.»

«Ιδρος κρύος ἔτρεχε σ' ὅλο μου τὸ κορμί. 'Ο Διονυσόδωρος μ' εἶχε υποτάξει στὴ θέληση του· τὰ φλογερά του λόγια ἐστήμαναν ἀκόμα σταύτια μου, καὶ μοῦ φαινόνταν πῶς ἡ πατήθη μοῦδινε τὴν κατάρα της. Ή ζωτὴ δὲν ἔξιζε τίποτα γιὰ μένα· αἰστάνθηκα πῶς ἡ σκλαβία μοῦ τὴν ἐμάρανε.

Στὴν ἀγκαλια μου ἀποκομήθηκε δέ λέοντας χορτάτος κλίμα καὶ χροτήτος ἔρωτος· στιγμὴ εἶχε ἔρθει· καρδιά μου εἶχε ἀποχτήσει ἀντρίκια γενναϊστητα. "Επικατα τὸ μαχαίρι. Μὲ στὸ λίγο φῶς τῆς νυχτερικῆς οὐτικῆς εἶδα τὰ μελανὰ μάτια τοῦ ἥρωα νὰ λάμπουν κοτάζοντάς με· τὸ μαχαίρι μοῦ ξέφυγε· κι' δ' 'Αλέξαντρος μ' ἐπικες ἀπάνου σου καὶ μ' ἐφίλησε λέγοντας: — «'Απὸ τὸ χέρι σου γλυκός είνε κι' δ' θάνατος, Καρπάσπη.» 'Εγω ἔκλαψη.

«Ο 'Απελλῆς τὴν ἔκοταξε τρομασμένος. 'Η ωμοφάδα της ἔφεγγε μ' ὅλη της τὴ λάρμψη, σὰν ὅταν δὲν ιλιος μεσημεριάζει· ἔνας ἰδρος φιλός ἔβρεχε τὸ κορμί της καὶ τὸ στῆθος της ἐλάγκευε, διόπις τῶν

νὰ υποστηρίξει τὴν πολιτικὴ τοῦ Νιεληγιάνη, κι ἀς ἔκαμε ἀλλοτε σφάλματα. Τώρα θὰ ήμει οἰκονομίες πολλὲς, θὰ ἀγοράσει τοὺς ψάλληλοις. Σὲν εἶναι καὶ τὰ τρία καλὰ γιὰ τὸν τόπο; "Εκλεισε κόλας τὰ χαροπάγνια ποῖναι ἡ μεγαλύτερη πληγὴ τοῦ 'Ελληνισμοῦ κ' ἐφοβέρως τὸ ἐδῶ Καζάνο όπως τοῦπροπε. "Α δὲν εἶναι δὲ ο Νιεληγιάνης πρωθυπουργός, θάνετε διάσω διευτοκόντες, ἀνθρωπος ποὺ διευρεύηται νὰ ήμει τὴν Κέρκυρα Μόντε-Κάρλο.

Αὐτὰ μᾶς γράφει δὲ φίλος καὶ καθὼς τὰ γράφει δὲν ἔχουμε νὰ ποῦμε τίποτα· οωστὰ τὰ βρίσκουμε. "Ο Νιεληγιάνης φέρθηκε τίμα στὸ ζήτημα τοῦ Καζάνου καὶ πρέπει νὰ τὸν εὐγνωμονοῦν οι Κορφιάτες. 'Αλλὰ κ' ἐμεῖς δὲ χτυπήσαμε σιδὸν ἀρθρο μὲς τὶς οἰκονομίες του. Νὰ γίνουν οἰκονομίες, κανεὶς δὲ λέπει δχι, μὰ οἰκονομίες τίμες καὶ λογικές. Νὰ καταργηθοῦν οἱ θέσεις τοῦ λούσου, μι δχι οἱ θέσεις τῆς άν αγης. Μὲ τὴν κατάργηση έκατὸ διακόσιων Ελληνοδικείων δὲ σώζεται τὸ "Εθνος, διαν άλλες θέσεις περιπτέτες κραπιούνται μ' ενδέβεια γιὰ νὰ ἔξοικομοιούνται φίλοι τοῦ κόρματος.

Καὶ στὴν ἄλλη "Υπουργία του δ Νιεληγιάνης ἔκαμε οἰκονομίες καταργήσαντας τοὺς ήμεροδεῖτες τῶν δημόσιων γραφείων καὶ τὸ πλεύρι ποὺ ρηγνύτανε στοὺς γάτους τῶν 'Υπουργείων, μὰ διπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ δὲν θέλεισαν τὸν κόσμο νὰ ξαναγίνουν ἐκλογές—πρόπαι ποὺ κόστισε δχι λίγα στὸ "Εθνος.

Ἐμεῖς ζητήσαμε κι ἀπὸ τὸ Νιεληγιάνη κι ἀπὸ τοὺς ἄλλους πολιτικοὺς μᾶς ἀμα σκεφτοῦνε σοβαρὰ γιὰ οἰκονομίες—ποὺ κανεὶς δὲν τὸ ἀριέται πώς εἶναι δημάρατης—νὰ μεταμορφωθοῦν πρῶτα πρῶτα σὲ Κρόνους, καταβροχθίζοντας τὸ ίδιο τὸ τέμνο τους, τὸ Κόμμα. "Οσο μέρει αὐτὸ διάναθεματισμένο στὴ ζωὴ κι δσο φορτίζουν οἱ φιλότοποι γονέοι του νὰν τὸ παχαίνουν, κάθε οἰκονομία θὰ μᾶς φάνεται κωμική καὶ ἀδικη.

Καὶ στὰ διστερα τὸ σοῦ φταινε, κάριε, οἱ φτωχοὶ εἰσηγορίκες γιὰ νὰ ξενυμάρει σ' αὐτοὺς ἡ οἰκονομικὴ μανία σου; "Εκεῖ ποὺ νὰ καταργήσεις έκατὸ βουλευτάδες νάχεις μεγαλύτερη οἰκονομία καὶ νὰ ήνταιε κ' ἔνα πραγματικὸ καλὸ στὸν τόπο σου; "Ολοι πρέπει νὰ θυμιαζόμαστε γιὰ τὸ "Εθνος, μὰ καὶ τὸ "Εθνος πρέπει νὰ τοίσεται ίσια γιὰ δλοντας μας. "Ο γεντονότες, καθὼς μᾶς γράφει δὲ φίλος, κουβάλησε στὴν 'Αθήνα δυόμιση χιλιάδες Κορφιάτες. Μα κι δ γεντονότες, θὰ μούσαστε, σκιζότανε γιὰ οἰκονομίες.

δοξαρῶν ἡ χροδὴ, ὅταν φύγει ἡ σαΐττα. Τὰ δάκρυα δηραίναν τὸ χρησμένο πρόσωπό της· καὶ τὰ μαλλιά της ἐρχόνταν μοναχά τους στὸ μέτωπό της. "Ο ζωγράφος ἐλάτρεψε μὲ τὸ νοῦ του τ